

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

19. Cur à Deo præstigæ dæmonum permittantur; & quænam sint contra
eas remedia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

Victoria re-
lectio 12.

mites putat in sues transformatos esse à malefica Circe, quia in voluptatum sordibus, tanquam porci in cœno volutati, & suibus quassimiles, non natura, aut figura, sed vita & moribus affecti erant. Apuleium verò Ludouicus Viues asinum factum scripsisse existimat, non quòd hoc ei contigerit, sed vt ficto casu tam mirabili narratio legentium, vel audientium animos in admirationem raperet, lectioq; iucunditate maiori, ac lepore illorum mentes pasceret, qui Milesijs fabulis delectantur. Neque verò necesse est, vt omnibus illis, quæ aliorum sermone, vel scriptis accepimus, fidem adhibeamus, cum, vt iure miratur Plinius, eò Græca credulitas processerit, vt nullum tam impudens mendacium sit, quod teste careat. Quanquam sub multis fabularum inuolucris viri doctissimi multa olim ad mores spectantia exprimere, & velut hieroglyphicè depingere voluerunt. Lycaonem in lupum conuersum scribit Ouidius? ob nominum id fecit affinitatem, λύκος enim Græcis lupum significat; itemq; ad feram regis crudelitatem, qua aduenas & hospites immani scelere trucidauit, declarandam. Hecubam in canem mutatam esse perhibent? Nempe sicut rabidi canes hominem moribus venenatis inuadunt, lardunt, lacerant, sic illa malorum pondere pressa, & oppressa, ac rei indignitate victa, victores Græcos conuiciorum & maledictorum aculeis momordit, proscidit, dilaniauit. Midæ aures in asinas abiisse aiunt? ita eius deprauatum aurium iudicium & stolidæ præcordia mentis insinuant, qui Panis fistulam solus omnibus dissentientibus citharæ Apollinis, hoc est, iniqua æquis, & mala bonis solebat anteferre. Poëta igitur, si vera carminibus suis inseruerunt, de ijs mutationibus locuti sunt, quas nos supra dæmonum arti concessimus; si autem fabulas excogitauerunt, sub umbris mores hominum describere voluerunt, quibus nihil contra nostram sententiam astruitur.

XIX.

Procliue autem est astimare, cur vel hanc potestatem monstra ex hominibus faciendi generis humani inimicis torques permittat Deus. Nam in primis naturales illis vires suas reliquit, vt etiam in damnatis apparerent beneficia, quibus eos ab initio cumulauit. Quanto plus acceperunt, tanto fuerunt ingra-

ingratiore abusi potestate. Neque eos quidquam iuuant hæc vires, nisi ad maiorem damnationem. Magis enim sentit casum, qui ex altiore loco cecidit. Deinde saepe merentur aliqui à præstigiatoribus vexari, quorum insidias diuinis precibus, ceræ sacræ amuleto, cruce frontis impressa, aqua benedicta, sale consecrato, tandelarum benedictarum, & palmarum in die Palmarum consecratarum vsu, alijsq; pijs ac facilibus remedijs à se arcere potuissent. Faciunt multos pericula cautiore; & tunc diligentius vigilamus, si videmus, hostes non dormire. *Induite vos armaturam Dei*, inquit Apostolus, *ut possitis stare aduersus insidias diaboli &c. in omnibus sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere.* Quae de causa S. Antonius in hac militia peritus dux ad discipulos suos dixit: *Magna, dilectissimi, aduersus demonem arma sunt, vita sincera & intemerata in Deum fides.* Addit Ioannes Nider, præter fidem etiam multum valere aduersus hæc monstra obseruationem præceptorum Dei, publicæ iustitiæ executionem, memoriam Passionis Christi: atque rem exemplo confirmans, cuiusdam magi hæc verba refert: *Cum quidam simplex, sed non rellus maleficum me inuocaret, ut inimicum suum vitam priuarem, aut in corpore laderem grauer fulminis ictu, vel modo alio; vocaui ego magisterulum, id est, demonem; qui mihi respondit, quod neutrum facere posset. Habet, inquit, fidem bonam, & diligenter se signo crucis munit, idcirco non in corpore, sed in undecima parte fructuum suorum, in campo, si libet, ei nocere possum.* Ex qua confessione planum est, etiam quæ naturæ viribus potest spiritus æquam, non posse, nisi Deo permittente. Sicut & olim ipsi Iob non potuit nocere, nisi Deo illi frænum laxante. In cuius rei confirmationem memorat etiam S. Epiphanius, conatus Magorum, ut feminam quandam Christianam in amorem pellicerent, irritos fuisse, ob crucis signaculum ab ea factum, & insignem eius fidem. Tertio ostenditur harum laruarum exterminatione potentia Sanctorum, & rerum sanctarum, quæ demonum potentiam profligat. Sic Palladius refert, B. Macarium eremicolam, mulierem quampiam magi præstigijs in equam transmutatam, effusa in caput eius aqua sacra, pristina formæ reddi-

Ephes. 6. 16.

S. Achanas. in vita S. Antonij.

Ioan. Nider. lib. 4. Fornic. cap. 4.

Iob. 1. & 2.

S. Epiphanius. hæref. 30.

Palladius in Lausiac. hist. cap. 19.

reddidisse. Non igitur sanctorum hominum tantum, sed etiam sanctarum rerum vis patefcit, dum prodigijs his larvam detrahit. Ita sapissimè ad Iesu & Mariæ nomen inuocatum eiusmodi spectra in ventum dissipata videri deserunt.

XX.

Quartò multò æquissimè venefici, dum sub his laruis fallere volunt, redeunte in authorem machina, ipsi decipiuntur. Præterquam enim, quòd hominis forma figuraque indigni meritò in speciem murium, felium, porcorum, aut asinorum transeunt, & comparari iumentis insipientibus similes illis fiunt, plerumque sic exuijs bestiarum vestiti, vulnerantur, capiuntur, occiduntur; aut dum huic arti fidentes, se tutos esse arbitrantur, incidunt in casses. Hoc ipsum spectat diabolus, vt

Ioan. Nider.
lib. 5. Formic.
cap. 4.

occepet imparatos; & opprimat improuisò. *Quemadmodum à supradicto Petro iudice audini, ait Nider, in territorio Bernensium & in locis eidem adiacentibus à sexaginta circiter annis supra facta maleficia à multis practicata sunt. Quorum primus auctor fuit quidam Scanius dictus, qui publicè de hoc gloriari audebat, quòd quandocumq; vellet, ipse se in omnium suorum amulorum oculis velut murem facere valeret, & dilabi à manibus inimicorum suorum lethalius, & ita è capitalibus inimicorum suorum manibus, vt dicitur, sape euasit. Sed cum terminum sua malitia diuina iustitia facere voluit, tandem per hostes suos in stussa quadam, prope fenestram quandam sedere explorabatur cautè, quo in loco cum nullum de sibi insidiantibus suspectum haberet, per fenestram gladijs & hastis inopinatè transfixus est, & ob sua facinora mortuus ibi miserabiliter. Hoc lucrum est artis, mutantur, vt occidantur. Quin*

Ven. Beda
lib. 2. vitæ
S. Patricij.

& summus iudex, vt eorum ostendat vanitatem, sinit eos sub hac monstrorum imagine ludos facere, vt tandem, dum ludunt, serua patiantur. Luculentum est, quòd Beda refert his verbis: *Nunciatum est S. Patricio aliquando, nequissimum opus cuiusdam Britannici regis nomine Chairtic infansli crudelis tyranni, qui erat maximus persecutor & interfector Christianorum. S. igitur Patricius per epistolam suam ad viam veritatis eum reuocare tentauit, sed ille salutaria eius monita deridebat. Quòd ubi denunciatum est homini Dei, flexis genibus orauit, & dixit: Domine, si fieri potest, expelle perfidum hunc de presenti saculo & futuro. Nec*

multò

ingratiore abusi potestate. Neque eos quidquam iuuant hæc vires, nisi ad maiorem damnationem. Magis enim sentit casum, qui ex altiore loco cecidit. Deinde saepe merentur aliqui à præstigiatoribus vexari, quorum insidias diuinis precibus, ceræ sacræ amuleto, cruce frontis impressa, aqua benedicta, sale consecrato, tandelarum benedictarum, & palmarum in die Palmarum consecratarum vsu, alijsq; pijs ac facilibus remedijs à se arcere potuissent. Faciunt multos pericula cautiore; & tunc diligentius vigilamus, si videmus, hostes non dormire. *Induite vos armaturam Dei*, inquit Apostolus, *ut possitis stare aduersus insidias diaboli &c. in omnibus sumentes scutum fidei, in quo positus omnia tela nequissimi ignea extinguere.* Quæ de causâ S. Antonius in hac militia peritus dux ad discipulos suos dixit: *Magna, dilectissimi, aduersus demonem armâ sunt, vita sincera & intemerata in Deum fides.* Addit Ioannes Nider, præter fidem etiam multum valere aduersus hæc monstra obseruationem præceptorum Dei, publicæ iustitiæ executionem, memoriam Passionis Christi: atque rem exemplo confirmans, cuiusdam magi hæc verba refert: *Cum quidam simplex, sed non rellus maleficum me inuocaret, ut inimicum suum vitam priuarem, aut in corpore laderem grauer fulminis ictu, vel modo alio; vocaui ego magisterulum, id est, demonem; qui mihi respondit, quod neutrum facere posset. Habet, inquit, fidem bonam, & diligenter se signo crucis munit, idcirco non in corpore, sed in undecima parte fructuum suorum, in campo, si libet, ei nocere possum.* Ex qua confessione planum est, etiam quæ naturæ viribus potest spiritus æquam, non posse, nisi Deo permittente. Sicut & olim ipsi Iob non potuit nocere, nisi Deo illi frænum laxante. In cuius rei confirmationem memorat etiam S. Epiphanius, conatus Magorum, ut feminam quandam Christianam in amorem pellicerent, irritos fuisse, ob crucis signaculum ab ea factum, & insignem eius fidem. Tertio ostenditur harum laruarum exterminatione potentia Sanctorum, & rerum sanctarum, quæ demonum potentiam profligat. Sic Palladius refert, B. Macarium eremicolam, mulierem quampiam magi præstigijs in equam transmutatam, effusa in caput eius aqua sacra, pristina formæ reddi-

Ephes. 6. 16.

S. Achanas. in vita S. Antonij.

Ioan. Nider. lib. 4. Fornic. cap. 4.

Iob. 1. & 2.

S. Epiphanius. hæref. 30.

Palladius in Lausiac. hist. cap. 19.